

Gávuseyður á Syðradali

Siðurin á Syðradali, at geva nýgiftum gávuseyð er rættuliga gamal. Menn vita at siga, at gávuseyður var givin fyrri aldarskiftið. Hóskvöldið fingi Jóhanna Andrea og Niels Jacob gávuseyð

ORD: FRÓDI LØKSAGARÐ
MYNDIR: MARY JOENSEN

Á Syðradali í Kalsoynni halda tey seg framvegis til ein gamlan sið úr oynni. Hóskvöldið var Sosialurin til gávuseyð hjá Niels Jacob og Jóhannu Andreu Absalonsen.

Öll tey, ið eru fødd á Syðradali, fáa ein sonevndan gávuseyð fyrsta heystið eftir at tey eru gift.

Hetta er ein rættuliga gamal siður, sum hevur verið brúktur á Syðradali og á Húsum. Á Húsum eru teir tó givnir at lata gávuseyð. So nú er tað bara á Syðradali, at hesin elligamli siður verður nýttur.

Siðurin at lata gávuseyð verður ikki brúktur aðrastaðni í Føroyum enn á Syðradali, undantikið í Haraldsundi. Í Haraldsundi verður tó ikki gjørt sum á Syðradali. Har eru tað bara tey, ið hava tilknýti til bóndahúsin, ið fáa gávuseyð.

Byrjaðu fyrri aldarskiftið

82 ára gamli Símin Joensen av Syðradali, sum vit tosaðu við, dugdi ikki at siga okkum akkurat, hvussu gamal siðurin at lata gávuseyð er, ella nær fyrsti gávuseyðurin var latin á Syðradali, men hann mintist tó, at mamma hansara hevði greitt frá um onkra konu av Syðradali, sum hevði fingið gávuseyð. Henda kona var væl eldri enn mamma hansara, tí vildi hann meta at farið varð at lata gávuseyð væl fyrri aldarskiftið, men hetta var ikki nakað hann kundu siga við vissu.

Vanligt er, at tað er tann besta geldarin í haganum, ið verður latin sum gávuseyður. Eisini í ár hevði røktingarmaðurin valt út eina góða geldar til tey nýgiftu.

Syðradalsmenn eru nú lidnir at ganga skurðfjöllini. Hósdagin vóru teir á fjalli vestanfyrri, og var hetta seinasta fjallið í ár.

Tá ið teir eru á fjalli vestanfyrri, verður bátur

Niels Jacob er her á veg til hús við gávuseyðinum. Vanligt er at tann besta geldarin í haganum verður latin sum gávuseyður.

brúktur at føra seyðin til Syðradals. Har hann verður býttur.

Ganga hús úr Húsi

Siður er, at tey, ið skulu hava gávuseyðin, koma á rettina, tá ið fjallmennirnir koma aftur, henda dagin kom tey tó á stöð. Gamal siður er, at brúðgommurin skonkir, og teir fjallmennirnir í leggja í, fáa eitt glas.

Siðani verður seyðurin býttur, og brúðgommurin fær gávuseyðin, sum hann so siðani leiðir heim til hús.

Aftaná at nátturðin er etin, og menn eru farnir at fletta, ganga hjúnini, ið hava fingið gávuseyðin,

runt í bygdini, og fara inn í øll húsini at bjóða bygðarfólkini til gávuseyð seinni um kvöldið.

Gávuseyðurin varð flettur heima hjá foreldrunum hjá konuni, tað er nevniliga Jóhanna Andrea, ið er av Syðradali. Siður er, at gávuseyðurin verður flettur á køksgólvinum, og tað er onkur í familjuni hjá øðrum av hjúnunum, ið fletti. Umframt at gávuseyðurin verður flettur, er eisini okkurt til matna í stovuni.

Hevur flett sekstan gávuseyðir

Tað var pápabeiggi Jóhannu Andreu, Jens, ið fletti. Hetta

var fyrstu ferð, at hann fletti gávuseyð.

Tað bar ikki pápa Jóhannu Andreu, Dia, til at fletta hetta kvöldið. Hann hevði fingið skaða í hondina og fekk ikki flett. Dia er annars tann, sum hevur flett flestar gávuseyðir á Syðradali. Higartil hevur hann flett 16, so hesin hjá dótttrini kundi verið tann seytjandi. Hann helt, at tað gjørdi onki, um hann hevði fri eitt kvöld. Hann helt, at tað kundi blíva onkur afturat, tí enn var okkurt av børnunum, ið ikki var gift.

Húsin, har gávuseyðurin varð flettur, vóru mest sum full hetta kvöldið. Alt

Farbróður Jóhannu Andreu, Jens, fletti gávuseyðin. Hetta var fyrsti gávuseyðurin hann fletti.

Langur vegur, og tungt er at fáa seyðin niðan í bygdina av kajuni. Nakað verður tó fært niðan við renuustønginum.